

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Zomerloosstraat (Gistel, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2022B56
Februari 2022

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert NV
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2022

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	7
1.3	Gemotiveerd advies.....	8
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

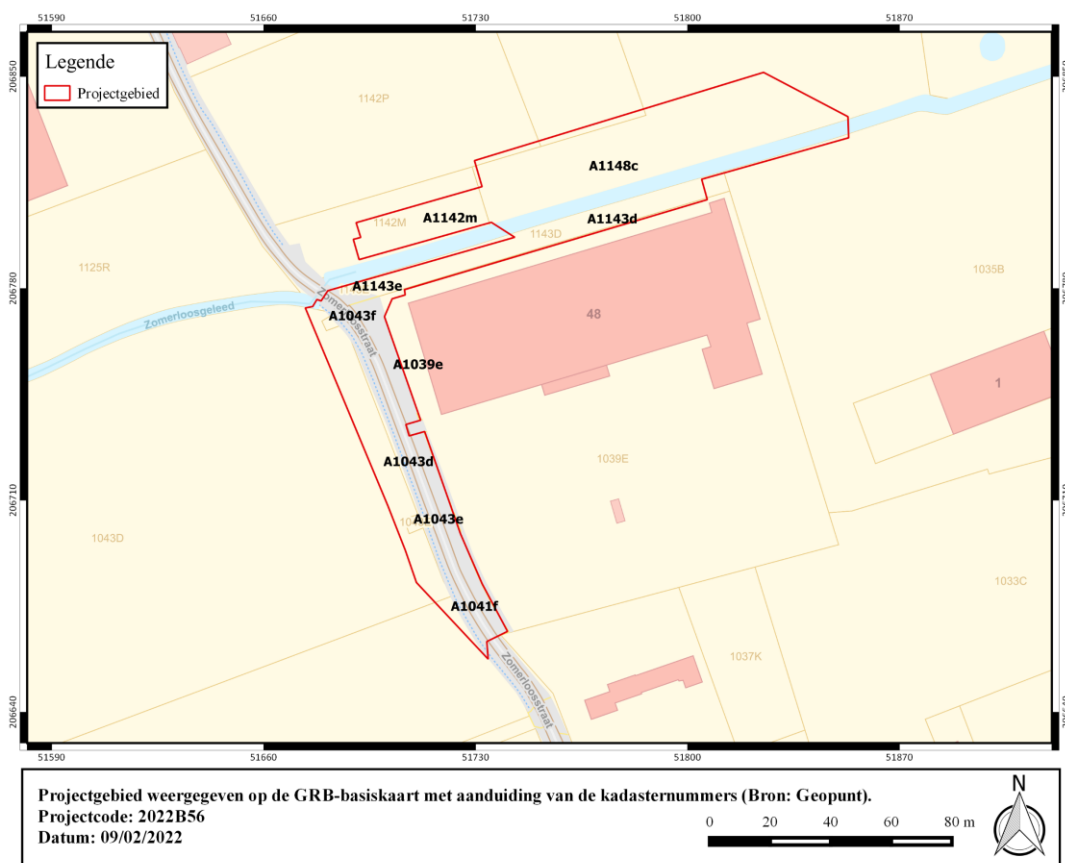

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Gistel
	Deelgemeente	/
	Postcode	8470
	Adres	Zomerloosstraat, 8470 Gistel
	Toponiem	Zomerloosstraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 51603$ $Y_{\min} = 206657$ $X_{\max} = 51885$ $Y_{\max} = 206853$
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Gistel, Afdeling 1, Sectie A, nr's 1039 ^e , 1041f, 1043d, 1043 ^e , 1043f, 1142m, 1143d, 1143 ^e en 1148c Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de heraanleg van de weg, uitbreiding van de parking en het graven van nieuwe grachten ter hoogte van Sportcomplex Ghistelhof te Gistel. Het volledige terrein is ca. 6972 m² groot. Hiervan wordt ca. 2030 m² ingenomen door de huidige wegenis en parking. In het westen en noorden van het projectgebied is een strook in gebruik als akkerland. Deze akkers worden doorsneden door een gracht. De bestaande grachten worden in het kader van de geplande ontwikkeling gedempt, omheen de nieuwe verharding worden nieuwe grachten gegraven.

Gistel bevindt zich op een grote dekzandheuvel te midden van de kustpolders. Het onderzoeksgebied bevindt zich net ten noorden van deze heuvel, op de overgang richting het poldergebied. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een profielopbouw weer waarbij de top bestaat uit getijdenafzettingen van het Holoceen. De bodemkaart geeft aan dat het terrein zich bevindt ter hoogte van een overdekte getijdeneul of kreek. Ten westen van het onderzoeksgebied is een polygoon ‘ontveende’ gronden weergegeven, ten oosten is een polygoon ‘uitgebrikt’ gronden weergegeven.

De cartografische bronnen geven een open landschap weer met ruraal karakter. Op de Ferrariskaart is te zien dat het terrein in gebruik is als akkerland. Ten noorden is een omwalde hoeve weergegeven. De stadskern van Gistel situeert zich een 500-tal meter ten zuiden van het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied zelf is vrij van bebouwing. Op het 19^e-eeuws kaartmateriaal krijgt de noordelijk gelegen hoeve de naam ‘Zomerloos Hoeve’. Het huidige stratenpatroon is reeds te herkennen. Het plangebied blijft vrij van bebouwing. Binnen de

orthofotosequentie is weinig evolutie te herkennen. Op het oudste luchtbeeld is de omgeving integraal in gebruik als landbouwgrond. Vanaf het luchtbeeld van de jaren '80 is de huidige situatie te herkennen.

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn verschillende archeologische vindplaatsen en indicatoren gekend. De gekende sites bevinden zich allen ter hoogte van het stadscentrum van Gistel en bovenop de dekzandheuvel. Bij verschillende onderzoeken werden resten aangetroffen die wijzen op aanwezigheid tijdens de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen. De grote dekzandheuvel ten midden van het vlakke polderlandschap heeft ongetwijfeld reeds een grote aantrekkingskracht gehad op mensen sinds de steentijden. Ten noorden van de dekzandheuvel, rondom het onderzoeksgebied, valt een grote cluster indicatoren op. Dit betreft een serie veldprospecties die werden uitgevoerd in het kader van een licentiaatsverhandeling. Tijdens deze prospecties werden hoofdzakelijk fragmenten aardewerk gerecupereerd die dateren in de volle tot late middeleeuwen. In een tweetal gevallen werden in de ruime omgeving fragmenten aardewerk uit de metaaltijden gerecupereerd.

Concreet dient ter hoogte van het onderzoeksgebied voornamelijk uitgegaan te worden van een trefkans inzake sporen van bewoning vanaf de middeleeuwen. Hoewel oudere sporen geenszins uitgesloten kunnen worden moet de lager gelegen omgeving van het onderzoeksgebied pas echt geschikt geweest zijn voor permanente bewoning vanaf de middeleeuwen. Desondanks deze trefkans wordt vanwege de onregelmatige vorm van het projectgebied, de reeds aanwezige grachten en de relatief beperkte impact van de geplande ingrepen een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werkzaamheden aan het Sportcomplex in de Zomerloosstraat worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen. Vooreerst dient gewezen te worden op de onregelmatige vorm van het onderzoeksgebied. De onderzoekbare zones betreffen twee, eerder smalle, stroken. Beide van deze stroken worden reeds doorsneden door een gracht, ter hoogte van deze grachten kan aangenomen worden dat het bodemarchief reeds is verstoord. Ook ter hoogte van het aanwezige bekken in het noorden van het terrein kan aangenomen worden dat het bodemarchief reeds is verstoord. Hoewel geenszins gesteld kan worden dat het bodemarchief ter hoogte van de aanwezige verharding reeds is geroerd kan redelijkerwijs wel aangenomen worden dat de aanleg van de weg en parking met bijhorende nutsvoorzieningen wel heeft bijgedragen tot de fragmentatie van het bodemarchief. Daarnaast moet ook rekening gehouden worden met de relatief beperkte impact van de geplande werken die, los van de nieuwe grachten, relatief ondiep worden gefundeerd. Vanwege de onregelmatige vorm en verwachte mate van fragmentatie, en de relatief beperkte impact van de geplande werken wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd. Veel meer dan een quasi contextloze indicatie voor menselijke aanwezigheid tijdens de middeleeuwen kan bij verder proefsleuvenonderzoek niet verwacht worden. Vanwege het gebrek aan potentiële kenniswinst wordt afgezien van verdere onderzoeksdaden.

Wel dient gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de heraanleg van de wegenis en de realisatie van nieuwe parkeerinfrastructuur met omliggende grachten. Vanwege de onregelmatige vorm, beperkte diepgang van de geplande ingrepen en reeds aanwezige structuren wordt de kans op kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek als te beperkt ingeschat.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

